

Az európai papírhulladék- árak az égbe szöknek

Brüsszel. Az európai papírhulladék- árak májusban már harmadik hónapja növekedtek, a vevők és az eladók jelentős papírhulladék- hiányról számoltak be. Az 1.05. kategóriájú hullámhulladék (OCC) ára Olaszországban emelkedett a legélesebben, tonnánként 30 euróval, túlhaladva így a tonnánkénti 100 eurós árat. Németországban az 1.04 áruházi hulladék ára 18 euróval nőtt, 78-90 euró/tonnára.

Az 1.02 vegyes papírhulladék ára Olaszországban 28 euróval nőtt, elérve a tonnánkénti 79-88 eurót, Franciaországban a típus tonnánkénti ára 40-55 euróra, Spanyolországban 36-40 euróra ment fel.

A barna papírhulladékok áremelkedése kihatott a deinking papírhulladékok árára is. Az 1.11 vegyes újság- és iromány-, valamint a 2.01 kiolvasott újsághulladékok ára Olaszországban és Franciaországban tonnánként 20 euróval nőtt, 87-98, illetve 73-89 eurós tonnánkénti árat elérve. Az Egyesült Királyságban és Németországban e két kategória ára kevésbé élesen emelkedett.

Az azonnali (helyszíni) üzletkötések árai erőteljesen megugrottak („kimentek a grafikonból”), mivel csökkentek a papírhulladék készletek.

Németországban az 1.04 és 1.02 kategóriájú papírhulladékok helyszíni ára májusban elérte a tonnánkénti 100 eurót. Spanyolországban ezen kategóriák ára helyszíni üzletkötés esetén 18-20 euróval haladta meg a szokásos árakat.

Sok európai papírgyár 50 % felárat is fizetett a publikált árakhoz képest, hangzott el egy beszédben a Nemzetközi Újrahasznosítási Iroda (Bureau of International Recycling BIR) monacói rendezvényén május 31-én. Júniusra további 20 eurós tonnánkénti áremelkedést jósoltak az OCC és deinking kategóriákban.

Más források még erőteljesebb áremelkedésre számítottak júniusra. Egy szállító szerint az OCC ára június végére Olaszországban meghaladja a 150 eurót. Egyesek szerint az árak most már nem is havonta, hanem hetente nőnek. Az árhullámok átcsaptak a papírgyártásba is, a júniusi szállítású hullámalappapírokra már tonnánként 40-60 euróval nagyobb árat adtak meg a gyártók, és elkerülhetetlenek tartottak egy második hasonló nagyságú áremelést júliusban.

A papírgyárakat nem csak a magas papírhulladék- árak sújtják, a mennyiség sem elegendő, kritikus szintre csökkentek a papírhulladék- készletek. Egy német papírhulladék alapú csomagolópapírgyár például attól tartott, hogy a nyersanyaghiány miatt júniusban két hétre le kell állnia, hiába jó a kereslet a termékei iránt. Egy olasz papírhulladék-begyűjtő szerint ma már nem lehet csak úgy odatelefonálni, hogy kérünk 10 kamion OCC-t másnapi szállításra.

A szűkös papírhulladék- kínálat oka egyrészt a megnövekedett export, másrészt a begyűjtési hiá-

nyosságok. A RISI ipari elemző cég adatai szerint az EU 2002. januárjában 346.000 tonna papírhulladékot exportált, főként Ázsiába, valamint Kelet-Európába, a Közép-Keletre és Afrikába, míg csak 18.000 tonnát importált (az USA-ból és Kelet-Európából).

Növekvő ázsiai étvágy

Ázsia legnagyobb papírhulladék- fogyasztója **Kína**, amely 2000-ben 3,5 millió tonna, 2001-ben 6,5 millió tonna papírhulladékot importált. Öt év múlva várhatóan évi 20-22,5 millió tonnára nő a Kína által importált papírhulladék mennyisége.

India is egyre több papírhulladékot használ. Az országban gyors a gazdasági növekedés, de az 1 milliárdos lakosság papírfogyasztása alig 5 kg/fő (a világátlag 50 kg/fő). Az erdők védelme érdekében az indiai kormány szigorúan korlátozza a primer rost felhasználását.

Elégtelen begyűjtés

Ami az **európai papírbegyűjtést** illeti, az országonként begyűjtött mennyiség nem nőtt jelentősen a múlt évben (lásd a köv. oldalon). Míg egyes országokban magas a begyűjtési arány, például Finnország 2001-ben a papírjának 74 %-át újrahasznosította, más országok viszont még elég hátul kullognak. Becslések szerint például Spanyolországban 2000-ben 2 millió tonna papírhulladék került lerakókba. Ukrajnában, ahol 50 millió lakos van, 2000-ben mindössze 500.000 tonna papírhulladékot hasznosítottak újra.

Fényes jövő

Hosszú távon elég pozitívak a kilátások a papírhulladékok árát illetően. A RISI szerint a szállítók képesek lesznek még magasabbra emelni az árakat idén és 2003-ban. Az idei év további részében rövid szünetre számíthatunk, és következő tavasszal „friss gőzzel” mennek tovább az árak felfelé. Az időszaki tényezőket erősíteni fogja a javuló világgazdasági növekedés. A RISI azt is hozzá tette, hogy a kínai kereslet növekedése, és az Európában 2003-ban beinduló hulladékra alapozott hullámalappapír- gyárak robbanást okozhatnak az árfronton. A szekunderrostot használó papírgyártók és a feldolgozók szerint a papírhulladék árak az idei év végén érik el a csúcst, és a papír- és kartongyárak feltöltik készleteiket. A hagyományos augusztusi leállások a francia, spanyol és olasz gyárakban segíthetik a kínálat-kereslet egyensúlyba kerülését. Ezen kívül, ha a nyersanyagárak túl magasra szöknek, előfordulhat, hogy több papírgyár is leáll egy időre. A gyártók abban egyetértenek, hogy a papírhulladék- árak nem esnek már vissza a 2001. májusi mélypontra.

Papírhulladék- felhasználás és-begyűjtés Európában, 2000-2001
(1000 tonna)

	Felhasználás 2001	Felhasználás 2000	Begyűjtés 2001	Begyűjtés 2000	Készletek 2002 április*
Németország	11.526	10.992	13.947	13.677	Na
Franciaország	5.560	5.658	Na	Na	Na
Olaszország	5.089	5.057	4.679	4.534	16**
Spanyolország***	4.197	3.875	3.496	3.319	215
Hollandia	2.320	2.414	2.430	2.450	180
Svédország	1.832	1.816	1.444	1.468	88
Belgium	595	606	1.560	1.658	Na
Törökország	978	1.050	886	987	175
Finnország	712	703	740	734	49
Cseh Köztársaság	393	366	298e	264	Na

* A készlet szintek becslése 2002. április 11-30 között, különböző időpontokban.

** Az olasz készletek nem tonnákban, hanem napokban vannak megadva.

*** A számok kerekítve vannak.

Na = nincs adat, e = becslés

Forrás: BIR

Forrás: PPI This Week 2002. 17. szám, 3-4. old.

Engedélyezte a GVH a papíripari összefonódást

A Gazdaság Versenyhivatal (GVH) versenytanácsa engedélyezte, hogy az UMP-Kymmene Beteiligungs GmbH kérelmező irányítást szerezzen a G. Haindl'sche Papierfabriken Kommanditgesellschaft auf Aktien vállalat felett. A GVH megítélése szerint az összefonódás csekély hatást gyakorol a magyarországi importra és így módon a gazdasági versenyre.

A GVH megállapította: az érintett termékpiacok az újságnomópapír, illetve a magazinpapír. A különböző besorolási újságnomópapírok között nagyfokú keresleti és kínálati helyettesíthetőség áll fenn, és az árak között sincs lényeges különbség. Ugyanígy a különféle minőségű magazinpapírok között is nagyfokú a helyettesíthetőség, de a fatartalmú és famentes papírok közötti kínálati helyettesíthetőség nem áll fenn és a famentes termékek árai nem mozognak párhuzamosan a többi magazinnyomó-papír árával. Az összefonódás vizsgálatkor a GVH a keresleti helyettesíthetőséget figyelembe véve, azonos termék-piacokhoz tartozónak tekintette a famentes és fatartalmú magazinpapírokat. Az érintett földrajzi piacot vizsgálva a GVH megállapította, hogy a nyomó- és magazinpapírok magyar piaca az európai piac részpiacának, közelebből

az európai papírgyártók exportpiacának minősül. A hazai papírgyártók újságnomó és magazinpapírokat nem állítanak elő. A belföldi keresletet az európai papírgyártók (finn, svéd, norvég) elégítik ki, közvetlenül, illetve Magyarországon alapított leányvállalataikon keresztül. A szállítók között jelentős verseny van, s a magyar árszínvonalat jelentősen befolyásolja a németországi árszint. Az összefonódás résztvevői esetében tehát a közvetlenül érintett földrajzi piac az Európai Unió országaira terjed ki. A GVH az összefonódás közvetett hatását szem előtt tartva, az érintett földrajzi piacnak a Magyar Köztársaság területét tekintette. Az összefonódás révén az UPM piaci részesedése mintegy 30 százalékra emelkedik az újságnomópapír magyar piacán. A piaci részesedés növekedését részben ellensúlyozza a már említett továbbértékesítés, aminek révén a versenytársnak számító norvég Norske-csoport piaci részesedése is emelkedik. A magazinpapírok piacán jelentkező koncentrációnövekedés az összefonódás következtében nem jelentős, mivel a Haindl nincs jelen ez utóbbi piacon, így a verseny sérelme nem valószínűsíthető – mondta ki a GVH.

Forrás: Napi Gazdaság 2002. jan. 24.